

تأثیر عصاره‌ی الکلی گیاه بیلهر (*Dorema aucheri*) بر روی شاخص‌های هماتولوژیک در موش صحرایی نر

دکتر مختار مختاری^۱، اسفندیار شریفی^۲، افسانه پرنگ^۳

نویسنده‌ی مسئول: کازرون، دانشکده‌ی علوم، دانشگاه آزاد اسلامی، گروه زیست‌شناسی Mokhtar_Mokhtary@Yahoo.Com

دریافت: ۸۶/۱۱/۱۶ پذیرش: ۸۷/۴/۱۷

چکیده

زمینه و هدف: گیاه بیلهر (*Dorema aucheri*) از تیره‌ی چتریان است و ساکنان مناطق جنوبی کشور از این گیاه استفاده‌ی غذایی می‌نمایند و بر این باورند که این گیاه خواص دارویی مفیدی نیز دارد. در این تحقیق اثر مقادیر مختلف عصاره‌ی گیاه بیلهر بر روی هموگرام در موش صحرایی نر بالغ مورد بررسی قرار گرفت.

روش بررسی: ۵۰ سر موش صحرایی نر بالغ از نژاد ویستار در قالب گروه‌های کنترل، شاهد و تجربی مورد مطالعه قرار گرفتند. گروه‌های تجربی به سه زیرگروه تقسیم شدند و عصاره‌ی الکلی گیاه را با مقادیر ۴۰۰، ۲۰۰ و ۱۰۰ میلی گرم برای مدت سی روز به صورت خوراکی دریافت کردند. گروه شاهد سرم فیزیولوژی دریافت نمود و گروه کنترل هیچ دارویی دریافت نکرد. در پایان روز سی‌ام از ناحیه‌ی بطنی قلب خونگیری به عمل آمد و کلیه‌ی نمونه‌های خونی با استفاده از روش‌های معمول آزمایشگاهی تعداد کل گلبول‌های سفید، قرمز، میزان هموگلوبین و هماتوکریت، غلظت متوسط هموگلوبین سلولی (MCHC)، هموگلوبین متوسط گلبولی (MCH)، حجم متوسط گلبولی (MCV) و درصد لنفوسیت‌ها و منوسیت‌ها اندازه‌گیری شد. نتایج به دست آمده با استفاده از روش‌های آماری مناسب مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاصل نشان داد مصرف عصاره‌ی گیاه بیلهر در پایان روز سی‌ام باعث افزایش معنی‌داری در تعداد منوسیت‌ها، در گروه‌های تجربی نسبت به گروه کنترل شد. اختلاف معنی‌داری در تعداد کل گلبول‌های سفید و قرمز، درصد لنفوسیت‌ها، میزان هموگلوبین و هماتوکریت، MCHC، MCH و MCV بین گروه‌های تجربی و کنترل مشاهده نشد. هم‌چنین تعداد پلاکت‌ها در پایان روز سی‌ام کاهش معنی‌داری نسبت به گروه کنترل نشان داد.

نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق نشان داد احتمالاً گیاه بیلهر به خاطر داشتن ترکیبات فلاونوئیدی که دارای خواص آنتی‌اکسیدانت نیز هستند باعث افزایش منوسیت‌ها می‌شود. هم‌چنین به نظر می‌رسد فلاونوئیدها با مهار تولید ترومبوکسان A_2 میزان پلاکت‌ها را نیز کاهش می‌دهد.

واژگان کلیدی: عصاره‌ی الکلی بیلهر، شاخص‌های هماتولوژیک، موش صحرایی نر

مقدمه

پروتئین‌ها، هورمون‌ها، کربوهیدرات‌ها، الکترولیت‌ها،
آنزیم‌ها، لیپیدها، آنتی‌ژن‌ها و نمک‌های معدنی می‌باشد.

خون بافت مایع بدن است که از دو قسمت پلاسما و
عناصر سلولی تشکیل شده است. پلاسما شامل آب،

۱- دکترای فیزیولوژی، دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون

۲- کارشناس ارشد زیست‌شناسی، مربی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون

۳- کارشناس ارشد علوم جانوری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون